

Estetika – je zmyslové vnímanie a je to tiež teória krásy

Prvý krát uplatnil tento termín nem.filozof **A. G.Baumgarten** v práci filozofické úvahy. Svojim predmetom zasahuje estetika do mnohých ďalších vedeckých disciplín. Nezaobíjda sa bez poznatkov psychológie, sociológie, dejín umenia atd.

Osvietenská estetika 18.stor. v Nemecku

- Baumgarten = cit je poznaním, ktorý sa odlišuje od poznania rozumového nejasnosťou a zmätenosťou
- Človek má podľa Baumgartena dva druhy poznania:
 - a) Logické – jeho cieľom je pravda
 - b) Citové – jeho cieľom je krása
- základy rozumového poznania skúma logika a základy citového poznania skúma estetika
- predst: G.E.Lessing – umenie by malo vychádzať v duchu revolučného humanizmu

Základné tendencie vo vývoji estetiky 20.storočia

- charakteristická je dvojčlennosť: - v krajinách socialistickej orientácie existuje marxistická estetika (estetické javy boli vysvetľované materialisticky – inak vnímal krásno feudál a inak nevoľník, umenie sa považuje za historicky premenlivý spoločenský poriadok) – v západnom svete sa estetika rozvíjala na základe plurality(.....- estetika, ktorá vychádza z učenia Akvinského - nad je oblasť rastlinnej a živočíšnej ríše, v ktorej najvyššie miesto patrí človeku, najvyššie a najdokonalejšie dobro a krásno je boh.

Personalistická estetika (personalizmus) – stavia do centra svojho výkladu osobnosť (personu).

Existencializmus – učenie o bytí, bytie má 2 formy: „bytie o seba“ a „bytie pre seba“ – tieto dva pojmy stoja proti sebe v absolútnom protiklade. Camus si kladie otázky „či stojí za to žiť“, stelesnil nezmyselnosť ľudskej existencie, život je márný, pretože na jeho konci je vždy rovnaký údel = smrť.

Sémantická filozofia umenia – patrí sem pragmatizmus, neorealizmus, neokantovstvo, teória kultúry francúzskej školy – je súčasťou tzv. kritickej teórie spoločnosti, stavia sa kriticky voči kultúre a individuálnej spoločnosti. Kultúra je výsledkom stretnutia pudu a smrti. Ľudskú dušu osudovo ovláda snaha o rozkoš a sklon k agresii s princípom reality. Človek musí krotiť svoje túžby a potláčať ich.

Estetické osvojenie – rozumieme zvláštny, špecifický spôsob spoznávania, uvedomovania si skutočnosti, ale aj jej hodnotenie, prežívanie a v konečnom dôsledku i jej pretváranie, alebo vytváranie novej skutočnosti - uskutočňuje sa vždy v nových estetických situáciách. Patria medzi ne estetický objekt, estetické vlastnosti objektu, subjekt a funkcia.

Človek ako estetický subjekt

Estetickým objektom môže byť niečo hmotné ale môže byť aj niečo abstraktné (myšlienka, čin). Protipólom estetického objektu je estetický subjekt, ktorým je vždy konkrétny človek v konkrétnej estetickej či v životnej situácii. Jendotu estetiky a životnej situácie je nutné zdôrazniť. Podmieňuje uplatňuje estetických dispozícií subjektu. Týmito dispozíciami rozumieme predpoklady, či schopnosti človeka pre estetickú činnosť.

Historické fakty 20 stor.:

1914 I svetová vojna- Začína vraždou vojvodu Františka Ferdinanda dediča rakúskej a chorvátskej koruny na oficiálnej návšteve Sarajeva. I svetová vojna si vyžiadala 10 miliónov ľudských obetí.

1937 Španielska občianska vojna- jednotky nemeckého letectva na strane vzbúrencov ktorým velil Franio zbombardovali 26 apríla Guemico.

1939 Nemecko rozpútava II svetovú vojnu. Aby malo podnet na rozpútanie vojny napadne Poľsko (resp. zinscenuje to tak aby to vyzeralo že za vojnu môže Poľsko)

1941 Útok na Pearl Harbour- Amerika je vďaka útoku Japoncov vtiahnutá do II svetovej vojny.

1961 Múr Hanby- Bol postavený na rozdelenie západného a východného Berlína (symbol rozdelenie Európy na 2 časti), mal byť prekážkou proti prenikaniu fašistov.

1986 Výbuch Černobyľu

11.6.2001 Pád dvojčiek

Všeobecný prehľad:

Minister obrany- **Jaroslav Baška**
Minister školstva – **Ján Mikolaj**
Ministerka spravodlivosti - **Viera Petriková**
Minister pôdohospodárstva - **Vladimír Chovan**

Minister zdravotníctva - **Richard Raši**
Minister kultúry - **Marek Mad'arič**
Minister zahr. Vecí - **Miroslav Lajčák**

Minister hospodárstva - **Ľubomír Jahnátek**
Ministerka práce, sociálnych vecí a rodiny SR - **Viera T o m a n o v á**

Toto je zoznam prezidentov Česko-Slovenska:

- Tomáš Garrigue Masaryk: 14. november 1918 - 14. december 1935
- Milan Hodža (úradujúci): 14 - 18. december 1935
- Edvard Beneš: 18. december 1935 - 5. október 1938
- Jan Syrový (úradujúci): 5. október - 30. november 1938
- Emil Hácha: 30. november 1938 - 15. marec 1939
- Edvard Beneš: 4. apríl 1945 - 7. jún 1948
 - *v exile, 21. júl 1940 - 2. apríl 1945*
- Klement Gottwald: 14. jún 1948 - 14. marec 1953
- Antonín Zápotocký: 21. marec 1953 - 13. november 1957
- Viliam Široký (úradujúci): 13 - 19. november 1957
- Antonín Novotný: 19. november 1957 - 22. marec 1968
- Jozef Lenárt (úradujúci): 22 - 30. marec 1968
- Ludvík Svoboda: 30. marec 1968 - 28. máj 1975
- Gustáv Husák: 29. máj 1975 - 10. december 1989
- Marián Čalfa (úradujúci): 10 - 29. december 1989
- Václav Havel: 29. december 1989 - 20. júl 1992
- Jan Stráský (úradujúci): 20. júl - 31. december 1992

Slovensko (od 1993)

1. Michal Kováč od: 2. marec 1993 do: 2. marec 1998
2. Rudolf Schuster od: 15. jún 1999 do 15. jún 2004
3. Ivan Gašparovič od: 15. jún 2004 do 15. jún 2009 – doteraz

Predseda vlády Slovenskej republiky

- Vladimír Mečiar (1. január 1993-14. marec 1994)
- Jozef Moravčík (16. marec 1994- 13. december 1994)
- Vladimír Mečiar (13. december 1994 – 29. október 1998)
- Mikuláš Dzurinda (30. október 1998 - 4. júl 2006)
- Robert Fico (od 4. júla 2006)

Generálny riaditelia televízií:

STV - Štefan Nižňanský

Markíza - Václav Mika

JOJ - František Borovský

www.euroekonom.sk